

CIVITTA

LATVIJAS UN IGAUNIJAS DARBA LĪGUMA SALĪDZINĀJUMS

Sadarbībā ar

Nodarbinātības
valsts aģentūra

2018. gada 18. oktobrī Valkā

\ CIVITTA IR VADOŠAIS KONSULTĀCIJU UZŅĒMUMS AUSTRUMEIROPĀ

STRATĒGIJA \ INOVĀCIJAS \ FINANŠU INSTRUMENTI
DATU ANALĪZE \ TEHNOLOĢIJAS \ PĀRMAIŅAS

Inovatīva pieeja

- Orientēta uz rezultātu
- Radoša, elastīga un praktiska
- Godīga pakalpojuma cena
- Neatkarīgs viedoklis

-
- Galvenais birojs
 - Biroji
 - Tirdzniecības birojs

12
VALSTIS

18
BIROJI

250
DARBINIEKI

11.6M EUR
GADA APGROZĪJUMS

A person wearing a blue helmet and an orange shirt is climbing a large, textured rock face. The scene is set against a sunset sky with warm orange and yellow tones. The background is partially obscured by a dark teal diagonal overlay.

Darba kārtība

1. Darba līguma būtiskās sastāvdaļas
2. Darba līguma citi noteikumi
3. Darba līgumu un darba samaksas veidi
4. Prasības, kas jāizpilda darba devējam, pieņemot darbā darbinieku
5. Prasības, kas jāizpilda darbiniekam, stājoties darbā
6. Citi jautājumi

\ DARBA LĪGUMA BŪTISKĀS SASTĀVDAĻAS ABĀS VALSTĪS GANDRĪZ SAKRĪT

DARBA LĪGUMA DEFINĪCIJAS

- Ar darba līgumu darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs — maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus (Latvija)
- Pamatojoties uz darba līgumu, fiziskā persona (darbinieks) strādā citai personai (darba devējam), pakļaujoties darba devēja vadībai un kontrolei. Darba devējs maksā darbiniekam atlīdzību par šādu darbu (Igaunija)

BŪTISKĀS SASTĀVDAĻAS

- noteikta darba veikšana
- pret atlīdzību
- darbinieka pienākums pakļauties noteiktai darba kārtībai
- darba devēja pienākums nodrošināt pienācīgus darba apstākļus (tikai Latvijā nostiprināts darba līguma definīcijā)

- līguma rakstiska forma

\ DARBA LĪGUMĀ NOTEIKTI NORĀDĀMAJĀ INFORMĀCIJĀ IR NELIELAS ATŠĶIRĪBAS

KOPĪGAIS (ABĀS VALSTĪS)

- Pušu (darbinieka un darba devēja) dati
- Darba tiesisko attiecību sākums un ilgums (ja darba līgums noslēgts uz noteiktu laiku)
- Darba vieta
- Darba raksturojums
- Darba samaksas apmērs un izmaksas laiks
- Atvaļinājuma ilgums
- Uzteikuma termiņi
- Atsauce uz darba koplīgumu, darba kārtības noteikumiem

ATŠĶIRĪGAIS

- Latvijā:
 - darbinieka arods, amats, specialitāte atbilstoši Profesiju klasifikatoram
- Igaunijā:
 - algai piemērojamie nodokļi
 - kārtība, kādā paziņo darba grafiku (ja summētais darba laiks)
 - norāde, ka darbinieks veic darbu no mājām (ja attiecināms)
 - iemesls, kādēļ līgums noslēgts uz noteiktu laiku (ja attiecināms)
 - norāde, ka darbinieks iekārtots darbā caur pagaidu darba aģentūru (ja attiecināms)

\ PAPILDUS IETVERAMIE DARBA LĪGUMA NOTEIKUMI VAR BŪT ĻOTI DAŽĀDI

**CITI NOTEIKUMI,
KO VAR IETVERT DARBA LĪGUMĀ**

- darba organizācija
- darba aizsardzības pasākumi
- darbinieka uzvedības noteikumi
- papildu atlīdzība (piemaksas, prēmijas, noteikta veida izdevumu segšana u.c.)
- pārbaudes laiks (Latvijā līdz 3 mēnešiem, Igaunijā līdz 4 mēnešiem)
- komercnoslēpuma noteikumi
- konkurences ierobežojumi

\ PASTĀV ATŠKIRĪGAS DARBA LAIKA UZSKAITES SISTĒMAS

	LATVIJA 	IGAUNIJA
LĪGUMS UZ NENOTEIKTU LAIKU	✓	✓
LĪGUMS UZ NOTEIKTU LAIKU	✓	✓
NORMĀLS DARBA LAIKS	✓	✓
NEPILNS DARBA LAIKS	✓	✓
DEŽŪRAS LAIKS		✓
MAIŅU DARBS	✓	
SUMMĒTAIS DARBA LAIKS	✓	✓

ABĀS VALSTĪS NORMĀLAIS DIENAS DARBA LAIKS NEDRĪKST PĀRSNIEGT ASTOŅAS STUNDAS, BET NORMĀLAIS NEDĒĻAS DARBA LAIKS — 40 STUNDAS.

LATVIJA

- Par normālu darba laiku mēnesī maksā ne mazāk kā valstī noteikto minimālo algu – 430 EUR (bruto)
- Minimālā stundas likme – no 2,67 EUR (bruto) (atkarīga no darba dienu skaita mēnesī)

Nepilns darba laiks < 40 stundas nedēļā

IGAUNIJA

- Par normālu darba laiku mēnesī maksā ne mazāk kā valstī noteikto minimālo algu – 500 EUR (bruto)
- Minimālā stundas likme – 2,97 EUR (bruto)

Nepilns darba laiks < 40 stundas nedēļā

\ DARBA UZSKAITES VEIDI VALSTĪS NESAKRĪT

LATVIJA

- **Summētais darba laiks** – darba dienas ilgums nedrīkst būt ilgāks par 24 stundām pēc kārtas un 56 stundām nedēļā. Aprēķina periods: 1 – 3 mēneši, darba koplīgumā var noteikt arī 12 mēnešu periodu.
- **Mainu darbs** – vienas maiņas garums nepārsniedz normālo dienas darba laiku, proti 8 stundas, darbinieks nedrīkst būt nodarbināts 2 maiņas pēc kārtas, maiņas nomaina viena otru laikā, kāds noteikts grafikā. Darbinieka mēneša darba laiks atbilst attiecīgā mēneša normālā darba laika stundām.

IGAUNIJA

- **Summētais darba laiks** – darba dienas ilgums nedrīkst būt vidēji ilgāks par 48 stundām nedēļā. Var vienoties par vidēji 52 stundām nedēļā, ja tas nepasliktina darbinieka tiesisko stāvokli. Aprēķina periods: 4 mēneši, tas var tikt pagarināts, ja ir koplīgums veselības aprūpes, labklājības, lauksaimniecības vai tūrisma jomā.
- **Dežūras laiks** – darba laiks, kurā darbinieks ir darba devēja rīcībā, bet nepilda darba uzdevumus. Apmaksā 1/10 apmērā no nolīgtās algas. Dežūras laiku, kurā darbinieks atrodas darba devēja pakļautībā un uzraudzībā, uzskata par darba laiku un apmaksā kā darba laiku.

\ PASTĀV BŪTISKAS ATŠĶIRĪBAS KOMPENSĀCIJAS APMĒRĀ

	LATVIJA 	IGAUNIJA
NAKTS DARBS (22:00-06:00)	+ 50 % (ja > 2h)	+ 25 %
VIRSSTUNDU DARBS	+ 100 %	+ 50 %
DARBS SVĒTKU DIENĀS	+ 100 % vai brīva diena	+ 100 % vai brīva diena
DARBA DIENA PIRMS SVĒTKIEM*	saīsināta par 1 h	saīsināta par 3 h
PĀRTRAUKUMI DARBĀ	30 min pēc 4 h, ja darba diena > 6 h	30 min, ja darba diena > 6 h
ATVAĻINĀJUMS	4 nedēļas	28 dienas

*Latvijā tas attiecas uz vairāk kā 12 svētku dienām (Darba likuma 135. pants, likuma «Par svētku, atceres un atzīmējamajām dienām» 1. pants), Igaunijā – tikai uz 4 svētku dienām (Darba līgumu likuma 53. paragrāfs)

\ DARBA DEVĒJA PIENĀKUMI, PIENĒMOT DARBĀ DARBINIEKU, ABĀS VALSTĪS IR VIENĀDI

LATVIJA

- reģistrē darba ņēmēju Valsts ieņēmumu dienestā:
 - ne vēlāk kā dienu pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formātā
 - ne vēlāk kā stundu pirms uzsāk darbu, ja ziņas sniedz elektroniski Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanās sistēmā
- atsevišķos gadījumos (sezonas darbs) var reģistrēt darbinieku dienā, kad persona uzsāk darbu

IGAUNIJA

- reģistrē darba ņēmēju Igaunijas Nodokļu un muitas pārvaldes Darba ņēmēju reģistrā pirms persona uzsāk darbu

UZSĀKOT DARBA ATTIECĪBAS, DARBINIEKAM JĀIEVĒRO ATTIECĪGĀS VALSTS REGULĒJUMS

LATVIJA

- Latvijas iedzīvotājs, uzsākot strādāt Latvijā:
 - Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā saņem algas nodokļu grāmatiņu un norāda ienākumu gūšanas vietu
 - vienas darba dienas laikā ziņo Nodarbinātības valsts aģentūrai par bezdarbnieka statusa zaudēšanu (ja attiecināms)
- Igaunijas iedzīvotājs, uzsākot strādāt Latvijā:
 - ziņo Igaunijas Bezdarba apdrošināšanas fondam par bezdarbnieka statusa zaudēšanu
 - ja dzīvo Latvijā vairāk par 180 dienām, tad var reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā, izņemt algas nodokļu grāmatiņu un saņemt atvieglojumus (neapliekamo minimumu, par apgādājamajiem)

IGAUNIJA

- Latvijas iedzīvotājs, uzsākot strādāt Igaunijā, vienas darba dienas laikā ziņo Nodarbinātības valsts aģentūrai par bezdarbnieka statusa zaudēšanu (ja attiecināms)
- Igaunijas iedzīvotājam, uzsākot strādāt Igaunijā, nekādu papildu pienākumu nav

\ LĪGUMA UZTEIKUMU TERMIŅI TIEK NOTEIKTI, ŅEMOT VĒRĀ DARBA TIESISKO ATTIECĪBU ILGUMU

DARBA DEVĒJAM LATVIJĀ

- 3 dienas iepriekš brīdinot, pārbaudes laikā
- pēc pārbaudes laika beigām, brīdinot vienu mēnesi iepriekš

DARBA DEVĒJAM IGAUNIJĀ

- pārbaudes laikā vai, kad nostrādāts mazāk nekā viens gads, brīdinot 15 dienas iepriekš
- 30 dienas iepriekš brīdinot, ja nostrādāts 1-5 gadi
- 60 dienas iepriekš brīdinot, ja nostrādāti 5-10 gadi
- 90 dienas iepriekš brīdinot, ja nostrādāti > 10 gadi

DARBINIEKAM LATVIJĀ

- 3 dienas iepriekš brīdinot, pārbaudes laikā
- vienu mēnesi iepriekš brīdinot, pēc pārbaudes laika beigām

DARBINIEKAM IGAUNIJĀ

- 15 dienas iepriekš brīdinot, ja pārbaudes laiks
- 30 dienas iepriekš brīdinot, pēc pārbaudes laika beigām

\ NODERĪGA INFORMĀCIJA

LATVIJA

- Nodarbinātības valsts aģentūra – www.nva.gov.lv
- CV un vakanču portāls - <https://cvvp.nva.gov.lv/#/pub/>
- Valsts darba inspekcija – www.vdi.gov.lv
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra – www.vsaa.gov.lv
- Darba likums - <https://likumi.lv/doc.php?id=26019>
- Darba līguma paraugs - https://www.dbhub.lv/sites/default/files/chapters/2017-09/Darba_ligums_paraugs_2014-02.doc

IGAUNIJA

- Bezdarba apdrošināšanas fonds - www.tootukassa.ee
- Darba inspekcija – www.ti.ee
- Sociālās apdrošināšanas iestāde - <http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et>
- Darba līgumu likums - <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/520062016003/consolide/current>
- Darba līguma paraugs – <https://www.workinestonia.com/for-employers/sample-contracts-in-english/>

CIVITTA

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Ginta Veipa-Kopilova, SIA «Civitta Latvija» juriste

Tel. +371 277 055 85

E-pasts: ginta.veipa-kopilova@civitta.lv

ESTONIA \ LATVIA \ LITHUANIA \ FINLAND \ POLAND \ UKRAINE \ ROMANIA \ MOLDOVA \ RUSSIA \ BELARUS \ SERBIA

www.civitta.com